

LÆRK

Botanisk navn:	<i>Larix decidua</i> . Familie: PINACEAE
Andre vigtige arter:	<i>L. gmelinii</i> , <i>L. sibirica</i> (Østasien). <i>L. laricina</i> , <i>L. occidentalis</i> (Nordamerika)
Udbredelse:	Europa
Andre vigtige handelsnavne:	<i>Larix decidua</i> : larch (GB), mélèze (FR), lariks <i>L. gmelinii</i> , <i>L. sibirica</i> : Sibirische Lärche (DE), Siberian larch (GB, USA). <i>L. laricina</i> , <i>L. occidentalis</i> : Kanadische Lärche (DE), western larch (USA, CAN)
Kode iht. DS EN 13556:	LACD: <i>Larix decidua</i> ; LAGM: <i>L. gmelinii</i> . LAOC: <i>L. occidentalis</i>

Veddets farve og struktur:

Kerneveddet er brunt over rødt til gult. Splintveddet er smalt og adskiller sig farvemæssigt tydeligt fra kerneveddet. Splintveddet er pastelrødgult. Kerneveddet er gulbrunt til rødt og eftermørkner kraftigt i lys. Træets smukke udseende skyldes årringenes varierende bredde samt den stærke kontrast mellem det lysere vårved og det mørkere høstved. Det viser sig i tangentielle snit som markante årer og i radiære snit som smalle striber. Vækstzonernes bredde afhænger i det væsentlige af træernes alder og vækstbetingelser.

Egenskaber:

Massefylde frisk [kg/m ³]		750 – 900
Massefylde tørret (12-15% u) [g/cm ³]		0,54 – 0,60
Trykstyrke u ₁₂₋₁₅ [N/mm ²]		45 – 62
Deformationsstyrke u ₁₂₋₁₅ [N/mm ²]		88 – 100
Elasticitetsmodul (bøjning) u ₁₂₋₁₅ [N/mm ²]		10600 – 13800 – 14500
Slagsejhed [kJ/m ²]		50 – 75
Brinell-hårdhed ⊥ på årer u ₁₂₋₁₅ [N/mm ²]		19 – 25
Tørringssvind (frisk til u ₁₂₋₁₅)	radiært [%]	3,0
	tangentielt [%]	4,5
Differentielt svind [%/%]	radiært	0,14 – 0,18
	tangentielt	0,28 – 0,36
pH-værdi (suspension)		4,5
pH-værdi (overflade)		3,9
Naturlig bestandighed (DIN-EN 350-2)		klasse 3 – 4

Bearbejdelighed:

Træet kan bearbejdes med håndværktøj og maskiner med godt resultat. Det hårde træ i knaster samt kvaliteter med uregelmæssigt fiberforløb medfører større risiko for udrivning af fibre. Det anbefales at forbore for søm og skruer, idet træet flækker nemt. Limbarhed god til middel.

Tørring:

Træet tørrer hurtigt, men tendensen til revnedannelse og forvridning er stærkere end ved fyrretræ.

Anvendelse:

Benyttes både udendørs og indendørs. Særlig velegnet til: Udendørsbyggeri uden jordkontakt, have- og landskabsarkitektur, legeredskaber, facadebeklædninger, dekorativ finér, ramme-konstruktioner (vinduer, husdøre, udestuer), gulve (parket, planker m.v.), trapper, væg- og loftsbeklædninger (indendørs), møbler, væskebeholdere til kemisk industri.

Makroskopisk tværsnit af Lærk
(10x forstørrelse)

Overflade på Lærk
(radiært snit)

WE MAKE THE WORLD LAST LONGER

Overfladebehandling:

De bratte skift mellem vår- und høstved medfører store forskelle i massefylde som kan medføre vedhæftningsproblemer for overfladebehandlinger. Det viser sig som krakelering eller "rynker" i overfladen. Ved bakterieangreb (f.eks. efter lang tids våd oplagring) kan der i splintveddet optræde uens væskeoptagelse (såkaldt overoptagelse). I disse partier kan der ske afskalning af overfladefilmen. Dette fænomen kan også optræde i kerneveddet. Sugævnene er meget ringe (splintved middel, EN 350-2:1994). Veddets høje indhold af garvesyre (tanniner) bevirker, at beslag af jern kan korrodere i vådt træ og medføre kraftige misfarvninger ved udfældning af tanninforbindelser.

Behandlingssystemer:

De her præsenterede behandlingssystemer sikrer maksimal levetid og kvalitet.

Som udgangspunkt er det muligt at sammensætte andre behandlingssystemer, men det anbefales at drøfte disse med Teknos på forhånd.

Vejledninger til påføring findes i de tekniske datablade for pågældende produkter.

Vinduer, døre, udestuer og skodder:

Systembehandling	Transparent
Træbeskyttelse	GORI 356 / TEKNOL AQUA 1410-01
Grundning	AQUAPRIMER 2900-22
Mellembehandling	ANTISTAIN AQUA 5300-02*
Topcoat	AQUATOP 2600-9X

*Ved sprøjtet mellembehandling skal der benyttes V-fugebeskyttelse.

Systembehandling	Dækkende
Træbeskyttelse	GORI 356 / TEKNOL AQUA 1410-01
Grundning	ANTISTAIN AQUA 5200-01
Mellembehandling	ANTISTAIN AQUA 5300-10
Topcoat	AQUATOP 2600-2X

Systembehandling	Farveløs
Træbeskyttelse	GORI 356 / TEKNOL AQUA 1410-01
Mellembehandling	ANTISTAIN AQUA 5300-02*
Topcoat	AQUATOP 2600-6X

*Ved sprøjtet mellembehandling skal der benyttes V-fugebeskyttelse.

Yderligere oplysninger: Teknos A/S
Industrivej 19
DK-6580 Vamdrup
Tel: +45 76 93 94 00
www.teknos.com

WE MAKE THE WORLD LAST LONGER

Træ er et ganske unikt materiale, både smukt og alsidigt

De forskellige træsorter har yderst varierende egenskaber, så konserverende og dekorativ overfladebehandling må derfor fastsættes individuelt.

Dette datablad har til formål at gennemgå særlige forhold og problemstillinger ved behandling af nogle vigtige træsorter.

Databladet er udarbejdet i samarbejde med Johann Heinrich von Thünen-Institut i Hamburg.

For første gang er veddets pH-værdier blevet målt som en vigtig kemisk parameter.

Begrundelsen er, at koncentrationen af udvaskede stoffer som garvesyre (tanniner) afhænger af pH-værdien.

Korrekt overfladebehandling og rationelt valg af behandlingssystemer kan foretages langt sikrere under brug af de af Thünen-Institutet oplyste parametre for den konkrete træsort.

Samtlige de behandlingssystemer, der fremgår af dette datablad, er udvalgt med maksimal levetid og kvalitet for øje, men må kun betragtes som vejledende. Det tilrådes altid at teste i praksis.

Den brede vifte af anvendelsesområder og krav til de komponenter, der skal behandles, kan nødvendiggøre tilpasning af metoderne.

Teknos' tekniske afdeling bistår gerne ved valg af konkret behandlingssystem.

WE MAKE THE WORLD LAST LONGER